

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

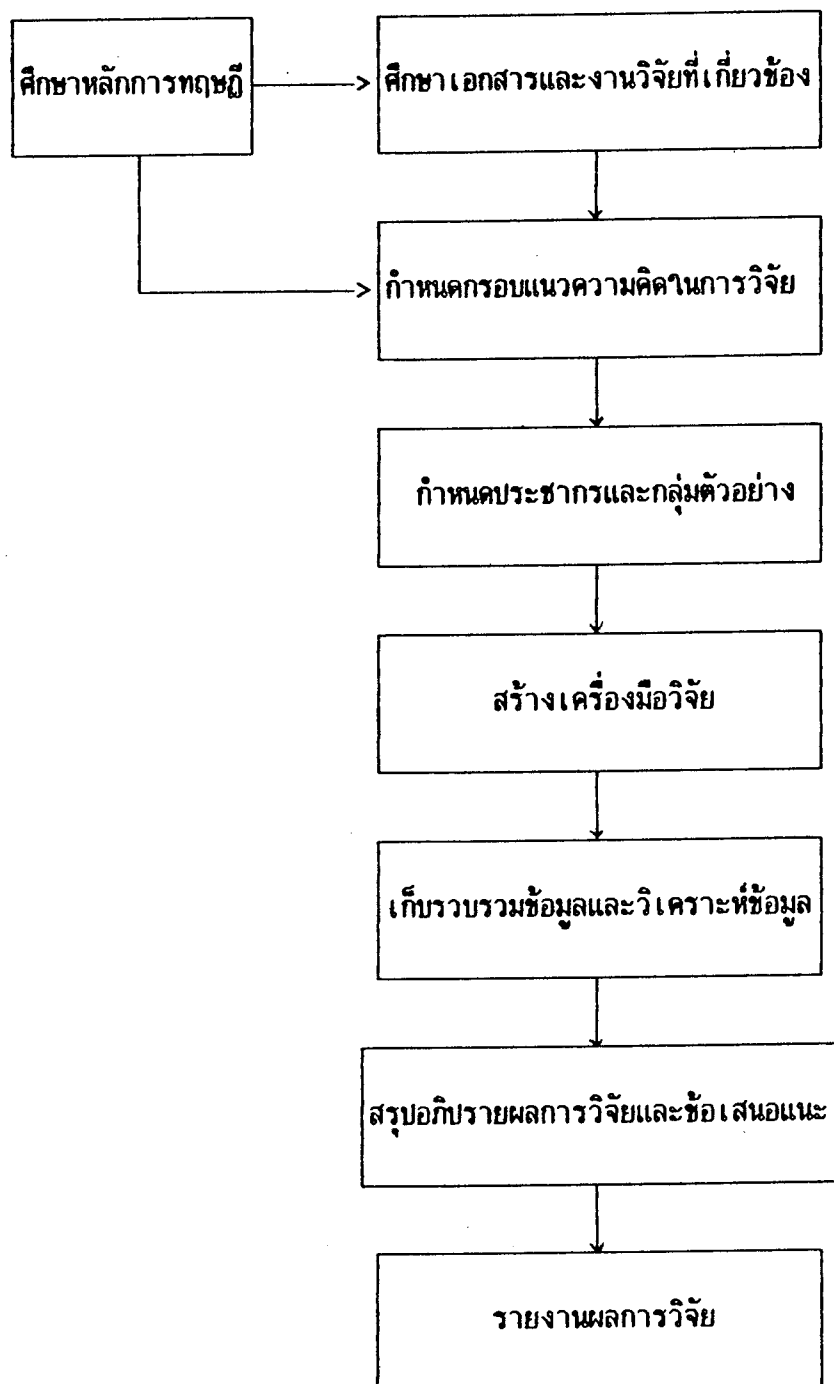
ในบทนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

- 3.1 ลำดับขั้นตอนในการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ลำดับขั้นตอนในการวิจัย

ในการวิจัยได้ปฏิบัติตามขั้นตอนดำเนินงานดังนี้

- 3.1.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านการให้บริการและการประสานงานของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ
- 3.1.2 กำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัย
- 3.1.3 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.1.4 สร้างเครื่องมือวิจัยโดยผ่านการปรับปรุงจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ
- 3.1.5 เก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.1.6 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ
- 3.1.7 รายงานผลการวิจัย

แผนภูมิที่ 1 ขั้นตอนการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1) กลุ่มผู้ปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วยผู้ปฏิบัติด้านการให้บริการและประสานงานในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอทุกอำเภอ/กิ่งอำเภอ ในจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งมีทั้งหมด 10 อำเภอ กับ 1 กิ่งอำเภอ ดังนี้

ศึกษาธิการอำเภอ	11	คน
ผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ	11	คน
นักวิชาการศึกษา	11	คน
เจ้าหน้าที่การเงินและบัญชี	11	คน
เจ้าหน้าที่ธุรการ	11	คน
รวม	55	คน

2) กลุ่มผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหาร ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการติดต่อประสานงานกับสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ดังนี้

นายอำเภอ/ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ	11	คน
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ	11	คน
ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา	29	คน
ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา	584	คน
รวม	635	คน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1) กลุ่มผู้ปฏิบัติ

กลุ่มผู้ปฏิบัติมีประชากรทั้งหมด 55 คน ซึ่งจะใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างกลุ่มผู้ปฏิบัติงานการให้บริการและประสานงาน

จังหวัดมหาสารคาม	ประชากร						กลุ่มตัวอย่าง					
	มศธอ. ผช. นักวิชา		เจ้าหน้าที่		เจ้าหน้าที่		มศธอ. ผช. นักวิชา		เจ้าหน้าที่		เจ้าหน้าที่	
	มศธอ.	การ	ธุรการ	การเงิน	และบัญชี	รวม	มศธอ.	การ	ธุรการ	การเงิน	และบัญชี	รวม
อำเภอเมือง	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	1	5
อำเภอกันทรวิชัย	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	1	5
อำเภอโกสุมพิสัย	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	1	5
อำเภอเชียงยืน	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	1	5
อำเภอนาเชือก	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	1	5
อำเภอนาคู	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	1	5
อำเภอบรบือ	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	1	5
อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	1	5
อำเภอนาโพธิ์	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	1	5
อำเภอแกลง	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	1	5
กิ่งอำเภอยางสีสุราช	1	1	1	1	1	5	1	1	1	1	1	5
รวม	11	11	11	11	11	55	11	11	11	11	11	55

2) กลุ่มผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง มีประชากรทั้งหมด 635 คน ซึ่งประกอบด้วย นายอำเภอ/ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอ 11 คน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ 11 คน ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา 29 คน และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา 584 คน สำหรับ 3 กลุ่มข้างต้นใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง แต่ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาซึ่งมีประชากร

เป็นจำนวนมาก ได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบ Purposive Random Sampling เพียงอำเภอละ 2 คน โดยสุ่มจากผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ 1 คน ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก 1 คน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง

จังหวัดมหาสารคาม	ประชากร					กลุ่มตัวอย่าง				
	นาย หัวหน้าการ ผู้บริหาร รร. รวม					นาย หัวหน้าการ ผู้บริหาร รร. รวม				
	อำเภอ	ประถม	มัธยม	ประถม	รวม	อำเภอ	ประถม	มัธยม	ประถม	รวม
	ศึกษา					ศึกษา				
อำเภอเมือง	1	1	5	68	75	1	1	5	2	9
อำเภอกันทรวิชัย	1	1	3	51	56	1	1	3	2	7
อำเภอโกสุมพิสัย	1	1	3	75	80	1	1	3	2	7
อำเภอเขียงยืน	1	1	2	52	56	1	1	2	2	6
อำเภอนาเชือก	1	1	3	46	51	1	1	3	2	7
อำเภอนาคู	1	1	1	31	34	1	1	1	2	5
อำเภอบรบือ	1	1	4	90	96	1	1	4	2	8
อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย	1	1	2	55	59	1	1	2	2	6
อำเภอนาปีนคม	1	1	4	73	79	1	1	4	2	8
อำเภอแกลง	1	1	1	21	24	1	1	1	2	5
กิ่งอำเภอยางสีสุราช	1	1	1	22	25	1	1	1	2	5
รวม	11	11	29	584	635	11	11	29	22	73

สรุปกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น มี 128 คน ซึ่งได้มาจาก

กลุ่มผู้ปฏิบัติ 55 คน

กลุ่มผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง 73 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดสร้างขึ้นเองจากกรอบแนวคิดหลักการ ทฤษฎีและขอบเขตการวิจัย เสนออาจารย์ที่ปรึกษาและเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรง (Validity) ในด้านความตรงตามเนื้อหา หลักการ ทฤษฎี (Content Validity) และความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) ปรับปรุงพัฒนาเครื่องมือตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ จนได้เครื่องมือที่สมบูรณ์ และดำเนินการเก็บข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือ เป็นแบบสอบถาม 3 ลักษณะคือ แบบเลือกตอบ (Checklist) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Opened) ซึ่งแบ่งเป็น 4 ตอน ตามลักษณะโครงสร้างของเนื้อหา ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและปัญหาการปฏิบัติงานด้านการให้บริการ

ก. การให้บริการภายในสำนักงานเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ข. การให้บริการภายนอกสำนักงานเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ค. ข้อเสนอแนะเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและปัญหาการปฏิบัติงานด้านการประสานงาน

ก. ประสานงานภายในสำนักงานเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ข. ประสานงานภายนอกสำนักงานเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ค. ข้อเสนอแนะเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามวิธีการให้บริการและประสานงาน

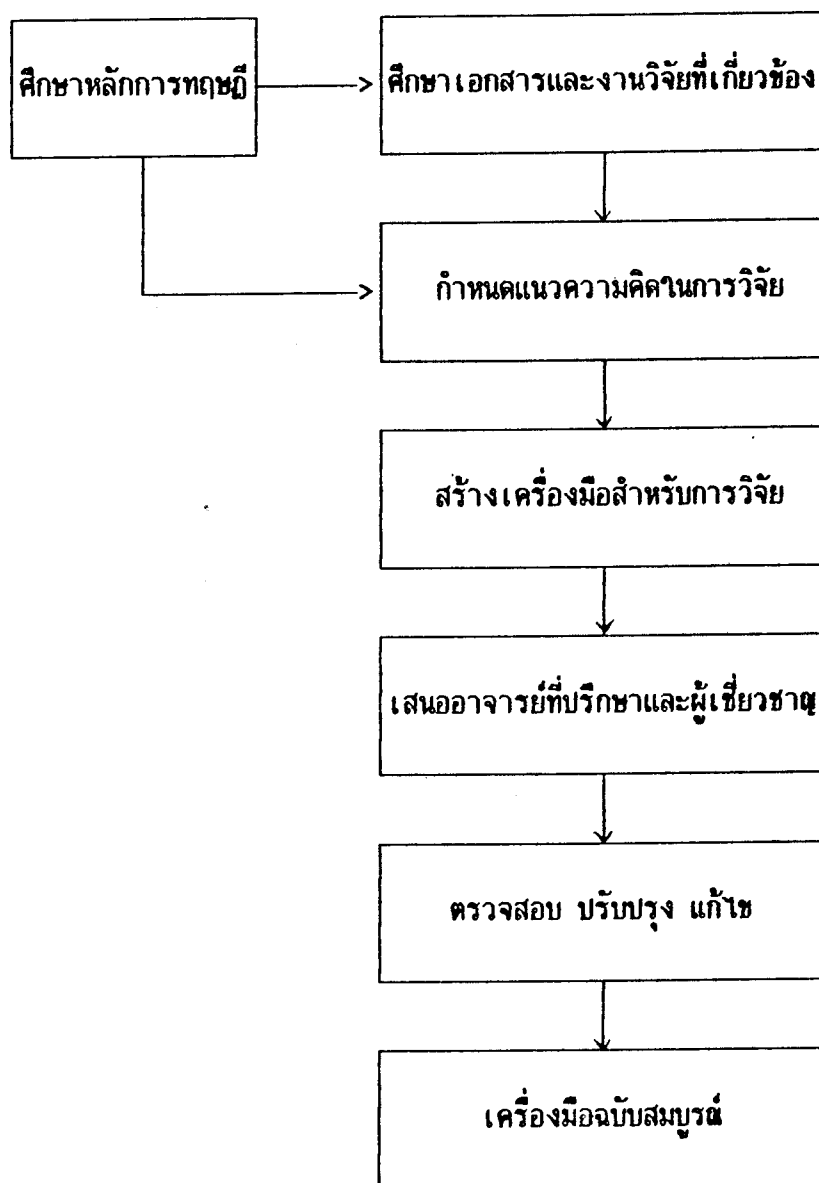
ก. ภายในสำนักงานเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ข. ภายนอกสำนักงานเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ค. ข้อเสนอแนะเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

วิธีสร้างเครื่องมือ

- 1) ศึกษาเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการให้บริการและด้านการประสานงานของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ทั้งจากวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และรายงานการวิจัยนำมาเป็นกรอบคำถาม
- 2) กำหนดกรอบและจัดกลุ่มกระทงคำถาม ที่จะบรรจุลงในแบบสอบถาม เป็นตอน ๆ
- 3) แบบสอบถามจะประกอบด้วย ส่วนที่เป็นการสำรวจระดับการปฏิบัติ และระดับของปัญหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 4) ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคอร์ท (Likert) (จริยา เสดบุตร, 2526 : 118-119)
- 5) จัดสร้างแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เทียบตรงและครอบคลุมเนื้อหาในแต่ละด้าน
- 6) ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ ให้เครื่องมือมีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

แผนภูมิที่ 1 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการวิจัย

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

- 1) ส่งหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดมหาสารคาม ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการประถมศึกษาจังหวัด ผู้อำนวยการสามัญศึกษาจังหวัด เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ให้ออกหนังสือถึงหัวหน้าส่วนราชการในระดับอำเภอ ซึ่งเป็น

กลุ่มตัวอย่างได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2) นำแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือ ขอความอนุเคราะห์จากส่วนราชการระดับจังหวัด ถึงหัวหน้าส่วนราชการในระดับอำเภอที่เป็นกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน จากนั้นผู้วิจัยจึงไปรับแบบสอบถามคืนจากกลุ่มตัวอย่าง ตามวันเวลาที่นัดหมายด้วยตนเอง

3) การรวบรวมแบบสอบถาม ได้รับคืนจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 125 ชุด จากแบบสอบถามทั้งหมด 128 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.66 ของแบบสอบถามทั้งหมด

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

1) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และให้คะแนนแบบสอบถามในแต่ละข้อ ทุกฉบับแบ่งเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ระดับการปฏิบัติงาน เป็นความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการให้บริการ การประสานงานและวิธีการในการให้บริการและการประสานงานทั้งในสำนักงานนอกสำนักงาน คือ

คะแนน 4 หมายความว่า ปฏิบัติงานมากที่สุด

คะแนน 3 หมายความว่า ปฏิบัติงานมาก

คะแนน 2 หมายความว่า ปฏิบัติงานน้อย

คะแนน 1 หมายความว่า ปฏิบัติงานน้อยมาก

ส่วนที่ 2 ปัญหาในการปฏิบัติงาน เป็นความคิดของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาด้านการให้บริการและการประสานงานทั้งในสำนักงาน และนอกสำนักงาน คือ

คะแนน 4 หมายความว่า มีปัญหามากที่สุด

คะแนน 3 หมายความว่า มีปัญหามาก

คะแนน 2 หมายความว่า มีปัญหาน้อย

คะแนน 1 หมายความว่า มีปัญหาน้อยที่สุด

2) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (SPSS) สถิติที่ใช้มีดังนี้

วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2,3,4 ด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้ตัวย่อว่า $\bar{X}$ และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้ตัวย่อว่า S.D. เพื่อทราบระดับการปฏิบัติงาน และระดับปัญหาด้านการให้บริการและการประสานงานของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ โดยแปลความจากค่าเฉลี่ยของช่วงคะแนน ดังนี้

แบบสอบถามที่ 1

1.00-1.49	หมายความว่า	ปฏิบัติงานน้อยมาก
1.50-2.49	หมายความว่า	ปฏิบัติงานน้อย
2.50-3.49	หมายความว่า	ปฏิบัติงานมาก
3.50-4.00	หมายความว่า	ปฏิบัติงานมากที่สุด

แบบสอบถามส่วนที่ 2

1.00-1.49	หมายความว่า	มีปัญหาน้อยที่สุด
1.50-2.49	หมายความว่า	มีปัญหาน้อย
2.50-3.49	หมายความว่า	มีปัญหามาก
3.50-4.00	หมายความว่า	มีปัญหามากที่สุด